

DE VIER OMLIGGENDE DORPEN

35 km knooppunten 42-02-45-75-76-78-99-37-13-64-62-63-05-07-43-42-44

Bij Niersen liggen de Celtic Fields ook wel de Raat-akkers. Dit zijn overblijfselen van een akkercomplex uit de ijzertijd, een van meer dan 70 hectare. Het is waarschijnlijk in gebruik geweest van circa 800 voor Chr. tot 150 na Chr. Boomstronken, struiken en stenen werden langs de akkers opgestapeld waardoor om de akkers walletjes ontstonden. Door de begroeiingen herken je de akkers niet snel meer. Maar als je goed kijkt dan valt een

merkwaardige symmetrie op, een soort schaakvormig patroon. De landbouw was geheel gericht op eigen consumptie. De producten werden door de dorpsbewoners verwerkt tot voedsel voor henzelf en de dieren, in kleding, huisvesting en andere gebruiksvoorwerpen. Het afval en de mest werd weer op de akkers verwerkt. Het was een 'kringloop-economie'.

Kasteel de Cannenburch is een bezoek zeker waard. Wanneer het kasteel is gebouwd is niet bekend. De eerste melding komt uit 1365. Er wordt dan in Deventer geschreven dat er een bode naar de hertog van Gelre gaat, wonende op "de Cannenburch". In het midden van de 16e eeuw bouwde de veldmaarschalk Maarten van Rossem het kasteel op de ruïne van een middeleeuwse burcht. De vertrekken zijn in bewoonde sfeer ingericht

met een belangrijke collectie meubels, porselein en schilderijen. De tuinen en het omringende parkbos zijn de afgelopen jaren in oude glorie hersteld.

Tip: Kinder-audiotour, ook leuk voor papa's en mama's of! opa's en oma's natuurlijk. Voor actuele openingstijden van het kasteel ga naar www.cannenburch.glk.nl

Tip: In Vaassen is er op zaterdag een sfeervolle warenmarkt van 08.00-16.00 uur. Daams molen
Deze molen is al 149 jaar oud, en heeft een rijke geschiedenis. Het ontdekken kan onder het genot van een kopje koffie! Tegenwoordige is het 'Koffie- en Theehuys' de Korenmolen.

Hagedoorns Plaatse in Epe is een boerenerf met een 300 jaar oude boerderij, schuren, hooiberg, bijenstal, moestuin, weide met fruitbomen en een moderne kapschuur. In de kapschuur uit 2007 worden jaarlijks diverse tentoonstellingen georganiseerd op het gebied van streekgeschiedenis en eigentijdse kunst.

De Grote Kerk in Epe
De geschiedenis leert dat in de 12de eeuw er al gesproken is over een 'houten kerk' in Epe. Deze stond op dezelfde plek als de huidige Grote Kerk. Na diverse verbouwingen en uitbreidingen gedurende de volgende eeuwen heeft het zijn huidige vorm gekregen. Uit een akte van 1176 lijkt dat de kerk van Epe een moederkerk was, waaraan de kerken (kapellen) van Hattem, Heerde, Vaassen, Vorchten en Oene toen

ondergeschikt waren. Een moederkerk is te herkennen aan het 'moederkruis': een kruis waarbij op de twee zijarmen een klein kruis staat.
In de zomer is de kerk regelmatig opengesteld en zijn er orgelbespelingen

Tip: In Epe is er op woensdagochtend en zaterdag de hele dag markt. Pak een terrasje of struin alle leuke winkeltjes af.

In het hoge gebied van de Tongerense Heide wisselen bos, heide en vennetjes elkaar af. Hier ligt ook de Tongerense Berg met een fraai uitzicht. Afdalend naar het Wisselse Veen wordt het terrein vlakker en natter. De heide loopt over in grasland. Meer naar het noorden ligt het Tongerense Veen met beken, beekoevers, graslanden, bosjes en houtsingels.

In het begin van de 20e eeuw was het Wisselse Veen een van de laatste schatkamers van de Nederlandse wilde flora. Er groeiden planten als parnassia, vetblad, klokjesgentiaan en diverse orchideeënsoorten. Door ontginning en ontwatering ging veel van deze flora verloren. Door de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische

Vereniging (KNNV) heeft een deel van die schat weten te behouden. In 1993 is begonnen met een natuurherstelproject. Er ontwikkelen zich nu weer veentjes, moerasjes en schone, kronkelende stroompjes met plantensoorten als zonnedauw, moeraswolfsklauw, blauwe zegge en Spaanse ruiter.

De beek die in het Wisselse Veen ontspringt wordt Verloren Beek genoemd. 'Verloren' omdat de beek te ver van de bewoonde wereld af lag. Het water werd daarom niet gebruikt voor de bewatering van akkers of als waswater.

Landje van Jonker
Het gebied was heel lang een schatkamer van wilde flora in Nederland. Ontginning en ontwatering zijn hier pas laat op gang gekomen. Het 'Landje van Jonker' is zelfs nooit ontgonnen. Het landje is lang als natuurgebiedje in stand gehouden door het KNNV. Zeldzame plantensoorten als blauwe

knoop en waterdrieblad bleven hier gespaard. Die kunnen zich nu vanuit het ongeveer 1 ha grote perceel verspreiden over het veen.

Tip: voor knooppunt 43 kun je terecht bij Rozeboom IJs specialiteiten. De ijsverkoop wagen heeft al sinds 1960 een plekje in

Gortel. Openingstijden www.ijssalonrozeboom.nl
Het buurtschap Gortel is een sfeervol en landelijk gehucht. In de buurt van Gortel is een Eikenhakhoutbos met zware, oude stobben te vinden. Dit bos is bijzonder rijk aan epifytische mossen (dit zijn planten die op bomen leven) Gortel is in 1906 door Koningin Wilhelmina

aangekocht. De bewoners betaalden pacht en huur aan de Koningin. De Oranjeweg is door Koningin Wilhelmina geschonken aan de inwoners van Gortel.